

MĂRGINIMEA SIBIULUI. O BIBLIOGRAFIE*

Ela Cosma**

Abstract. *The bibliography of Mărginimea Sibiului presented here is structured in three sections, indicating: 1) the primary sources (including manuscripts preserved in archives, libraries, museums, as well as unpublished document collections); 2) the periodicals (from and about Mărginimea Sibiului from the 19th-21st centuries) and 3) the secondary sources (made up of the actual documentary, bibliographical and critical references) regarding Mărginimea Sibiului.*

Keywords: Mărginimea Sibiului, bibliography, primary sources, periodicals, secondary sources

Referințele noastre intitulate „Mărginimea Sibiului – O bibliografie” se structurează în trei secțiuni, indicând:

1. izvoarele primare (manuscrite din arhive, biblioteci și muzee),
2. periodicele românești (din și despre Mărginimea Sibiului) și
3. izvoarele secundare (referințele documentare, bibliografice și critice).

Bibliografia prezentată nu este exhaustivă, ci orientativă.

Intenția noastră este aceea de a oferi un instrument de lucru, util în abordarea bibliografică a lucrărilor privind Mărginimea Sibiului, dar și un punct de plecare pentru continuarea cercetărilor istorice și istoriografice ulterioare.

IZVOARE PRIMARE (Manuscrite din arhive, biblioteci și muzee)

Arhiva familiei notarului Vasile Pop din Săcel. Citată de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, p. 306, nota 596.

Arhiva Medievală a României, proiect implementat de Universitatea din București în parteneriat cu Arhivele Naționale ale României, Universitatea Babeș-Bolyaidin Cluj-Napoca și Arhivele Naționale ale Norvegiei, finanțat din granturi SEE, [http://arhivamedievala.ro/webcenter/portal/oracle/webcenter/page/scopeMD/sbac891c_2b6f_47a7_b1ce_e311bc50c24e/PortalHome.jsp?wc.contextURL=%2Fspaces%2FArhivaMedievala&Query=search.timezone.Documente originale inedite din](http://arhivamedievala.ro/webcenter/portal/oracle/webcenter/page/scopeMD/sbac891c_2b6f_47a7_b1ce_e311bc50c24e/PortalHome.jsp?wc.contextURL=%2Fspaces%2FArhivaMedievala&Query=search.timezone.Documente%20originale%20inedite%20din)

---

* Bibliografie întocmită printr-un grant de cercetare realizat cu sprijin financiar din Fondul Recurent al Donatorilor, aflat la dispoziția Academiei Române și gestionat prin Fundația „PATRIMONIU”, intitulat *Patrimoniul istorico-juridic românesc în documente și arhive inedite*, nr. proiect: GAR-UM-2019-II-2.5-13, director de grant: Ela Cosma.

** Cercetător științific I, dr., Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca al Academiei Române; e-mail: ela_cosma@yahoo.com.

„Anuarul Institutului de Istorie «G. Barițiu». Series Historica”, Supliment LIX, 2020, *Actele conferințelor Institutului de Istorie „George Barițiu” din 2018 și 2019*, p. 431-454.

arhivele medievale românești pot fi consultate, căutând de pildă localitățile Mărginimii Sibiului.

Arhiva parohiei greco-ortodoxe din Săcel, fonduri: Acte vechi, Acte de sfințire, Inventarul cărților bisericești, Matricole de cununați, Matricole de morți, Protocolul de ședințe (1870-1920), Protocolul ședințelor comitetului bisericesc și școlar. Multiplu citată de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, de ex., p. 300, notele 537, 550.

Arhivele Naționale Direcția Județeană Sibiu, din Sibiu, Fond: Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Judicat: acte neinventariate (1592-1879), inventar nr. 435. Publicat de C. Sebișan, 2010, cu trimiteri la documente neinventariate din Mărginimea Sibiului.

Arhiva Științifică a Muzeului ASTRA, din Sibiu, Fond Repertoriere, autor fișe: Valerie Deleanu, Fântânele, dosar nr. 6989/2010; Galeș, dosar nr. 6990/2010; Gura Râului, dosar nr. 5972/2006; Orlat, dosar nr. 6386/2008; Poplaca, dosar nr. 6516/2009; Rășinari, 2004-2005; Râu Sadului, dosar nr. 7101/2011; Rod, dosar nr. 6369/2008; Săliște, dosar nr. 5993/2006; Sibiel, f.f.; Tălmăciu, dosar nr. 6388/2008; Tălmăcel, dosar nr. 6447/2008, 6612/2009; Tilișca, dosar nr. 6371/2008; Vale, dosar nr. 6370/2008. (Referințe în A. Stoia, 2017, p. 357- 358.)

Conscriptiones popparum Walachicorum in natione Saxonica, 1733. Original: Arhivele Naționale, Serviciul Județean Sibiu, din Sibiu, Fond Magistrat, nr. 66/1733. Publicată de I. Beju, K. Hitchins, 1991, p. 91-117.

Georgescu, I., *Poiana Sibiului și oamenii săi*, manuscris ante 1929. (Original citat de I. Hașeganu, vol. II, 1976, p. 156.)

Itu, Nicolae, *Monografia satului Vale*, manuscris. (Original citat de I. Hașeganu, vol. II, 1976, p. 156.)

Judecățile Scaunului Săliștii cu Șapte Județele, prescrise la anul Domnului 1848 cu toată cheltuiala Dumnealui Dimitrie Herția, coratorul Școalelor Săliștei. Acum a doua oară prescrise de preună și legate la un loc, spre aducerea aminte la ceice vor urma de acum încolo și la ceice sânt acum în viață. Iunie 4 zile s-au isprăvit cu scrisul. Anul 1848. S-au scris prin dascălul Alexandru Grecu, manuscris cu slove chirilice, Săliște, 1846-1848, 265 pagini. Cuprinde documentele latine din 1692-1799 în traducere românească, având pe ultima pagină o notiță scrisă cu creionul: „Aleman Babă a vândut la 1825 Sașilor locul, unde e azi cancelaria comunală; l-au afurisit preoții, a trebuit să plece din sat. Episcopul Vasile Moga l-a scos de sub afurisanie cu condiția ca în mijlocul Bisericii să-și ceară iertare dela toți și să umble din casă în casă”. (Ioan Lupaș, *Un țăran – „inspector școlar”*. *Dumitru Herția din Săliște, 1799-1882*, Sibiu, 1948, p. 8-9.)

Lăpădat, Dumitru, *Cartea de Aur a Școalelor-Secundare și Profesionale din Săliște*, Săliște, 1928-1930, manuscris păstrat în arhiva Liceului Tehnologic „Ioan Lupaș” din Săliște, neinventariat și nepaginat. (Conține o bogată corespondență între Dumitru Dădârlat și Ioan Lupaș din perioada 1919-1929. Domnul director Marius Boromiz a pus la dispoziția cercetătorilor clujeni acest manuscris în format electronic.)

- Magina, Livia**, *The Rural Transylvanian World at the End of the 16th Century Reflected in the Protocol of Săliște*, manuscris, Reșița, 2018, înaintat spre publicare în Germania.
- Material documentar pentru monografia Săliștei Sibiului*, 11 bibliorafuri, 12.477 de pagini, predate „pentru conservare” Muzeului „Valori culturale săliștene”, Săliște, 1987. Conține întreg materialul documentar exclus la publicarea volumului *Săliștea Sibiului, străveche vatră românească*, redactor coordonator Victor V. Grecu, Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român Sibiu, Prefectura Județului Sibiu și Primăria Comunei Săliște, Sibiu, 1990.
- Micu-Clain, Samuil**, *Scurtă cunoștință a Istoriei Românilor, 1800*, manuscris original inedit, în limba română, cu litere chirilice, scris în 1800, păstrat la Biblioteca Academiei – Filala Cluj, Fond Oradea, cu copii (una în limba latină).
- Idem, *Istoria și lucrurile și întâmplările Românilor. Acum într-acest chip așezată și din mulți și vechi și noi scriitori culeasă și scrisă de Samuil Clain de Sad, Ieromonahul din Mănăstirea S.S.S. Troiță din Blajiu. Tom. I-IV. În Blajiu, 1801-1805*, manuscris original, în limba română cu litere chirilice, scris între 1801-1805, aflat la Biblioteca Academiei – Filala din Cluj, Fond Oradea, 4 volume: tomul I. *Istoriia Românilor din Dachiia și Istoria Transilvaniei*; tomul II. *Istoriia Domnilor Țerii Românești*; tomul III. *Istoriia Domnilor Țerii Moldovei*; tomul IV. *Istoriia Bisericească a Episcopiei românești din Ardeal*.
- Negrescu, Grigore**, *Schiță monografică a școlii din Săcel*, 1933. Manuscris citat de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, p. 288, nota 386.
- Pamfile, Pamfil**, *Cartea legii și a 7 scaune săsești din Ardeal*, manuscris cu litere chirilice, Săliște, 1825, 235 p. Original: Biblioteca Centrală a „Astrei” din Sibiu, cotă C.M. 31 (inventar 31), digitalizată. Descrierea bibliologică: „*Cartea legii și a 7 scaune săsești din Ardeal* prin mine Pamfil Pamfile de la Sas Pian s-au scris. Ano 1825, 6 august”. 1825, august, 6. (f. 1, p. 232). Hârtie. 117 f. (1 f. nenumerotată + 232 p. numerotate). 22,5 x 19,5 cm. Foaia de titlu, inițiale simple și ornate cu roșu și verde. 17-18 rânduri pe pagină. Cursivă. Legătură veche de carton cu cotor de piele. Scris în Transilvania, la Săliște. Însemnări: p. 232 – „Sfârșitul Cărții Legilor săsăști din Ardeal prin osteneala profesorului Pamfil Pamfile din Sas Pian. Ano 1825, 6 aug”.
- Patachi, Liviu**, *Românii din Transilvania și Ungaria în două răscoale din veacul al XVIII-lea (1703-1711 și 1735)*, teză de doctorat susținută la Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj, profesor referent Ioan Moga, Cluj, 26 februarie 1946, manuscris dactilografiat.
- Popovici-Barcianu, Sava**, *Istoria Românilor din Țara Ardealului*, manuscris, datat la Rășinari, în 22 august 1792, cu original necunoscut. (Copia manuscrisului – deținută de protopopul Emilian Cioran – a fost studiată și comentată de Ioan Lupaș, *Chestiunea originii și continuității Românilor într-o predică de la 1792*, 1928, p. 375-388; idem, *Cronicari și istorici români din Transilvania*, 1941, p. 85-91.)

- Poppen**, *Beschreibung im Jahre 1722*, manuscris, în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Sibiu, din Sibiu. Citat de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, p. 292, nota 435.
- Pușcariu, Ioan, cavalier de**, *Memorandul comunelor din scaunele Săliște și Tâlmăciu pentru regularea referințelor de drept public către Casa Reprezentanților în Dieta de la Pesta*, redactat la 6 iulie 1868 și predat dietei de la Pesta în 7 august 1868, manuscris, 27 p. Original: în Arhiva Protopopiatului Ortodox din Săliște, 4365/1868, document întărit cu sigiliul și semnătura olografă a lui Pușcariu, identificat de Daniela Deteșan. (Traducere maghiară publicată: *A mélyen tisztelt képviselőházhoz intézett emlékirat, mellyel a királyföldhöz tartozó Szelistye és Talmács fiókszékekbeli községek közjogi viszonyaiknak rendezését kérelmezik*, beadja Puscariu János, országgyűlési képviselő, Budán, a m. kir. tud. egyetemi nyomdából, 1861. Traducere germană publicată: în lucrarea polemică a lui Wilhelm Bruckner, *Beleuchtung der dem hohen Abgeordnetenhaus in Pest überreichten Denk-Schrift der angeblich zum Königs-Boden gehörigen Gemeinden der sogenannten Filialstühle Szelistye und Talmatsch wegen Regelung ihrer staatsrechtlichen Verhältnisse*, Samuel Filtschs Buchdruckerei, Sibiu, 1869, 123 p. Editarea critică a manuscrisului: D. Deteșan.)
- Registrum universorum in Transilvania sacerdotum et incolarum Valachicorum*, Gherla, 1733. (Conscripția/statistica lui Micu-Klein din 1733.) Original: Arhivele Statului din Budapesta. Publicată de N. Togan; A. Bunea, p. 302-415.
- Reissenberger, Ludwig**, *Versuch einer Beschreibung des Hermannstädter Stuhls in Siebenbürgen*, manuscris, 1850, aflat la Serviciul Județean Sibiu al Arhivelor Naționale, Colecția Muzeului Brukenthal, B 1-5 nr. 94 (cota veche), B nr. 74 (cota nouă).
- Statuta jurium municipalium Saxonum in Transilvania*, alcătuite de Martin Fronius și aprobate de principele Stefan Báthori la 17 februarie 1583. (Constituția municipală săsească din 1583.)
- Statuta sau cartea și pravila legilor săsești din Pământul Crăiesc, care se zice Scăunime*, traducerea lui Samuil Micu Klein din latină în română a „Constituției municipale săsești”, păstrată în mai multe copii (1794, 1798, 1832). Originale: Arhiva Mitropoliei din Sibiu, ms. 223/IV/39 (copiat de V. Popovici din Rășinari, 1798) și ms. 257/IV/63 (copiat de popa Toma Filip din Porcești, 1832). Menționat de I. Lupaș, 1957; Pompiliu Teodor, 1961.
- Szetseller Gerichts Protocoll* (Protocolul de judecată din Săcel), păstrat probabil la Arhivele Naționale din Sibiu. Citat de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, p. 298, nota 512.
- Șerb, Constantin**, *Monografia comunei Poiana Sibiului*, citată de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel până la 1918*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2019, p. 292.
- Transmissionales in causa Possessionis Resinar contra Liberam Regiamque Civitatem Cibiniensem 1784* (Transmisionale în cauza posesiunii Rășinariului contra Orașului

Liber Regesc al Sibiului, 1784), manuscris, documente originale și copii, 1.318 pagini. Original: Muzeul Bisericesc din Casa Episcopală de la Rășinari. Publicat fragmentar de V. Rus, E. Cosma, 2020.

Vizitațiunea canonică a episcopului Ghedeon Nichitici în eparhia Transilvaniei (1797), manuscris original. Citat de Liviu Patachi, *Monografia localității Săcel*, 2019, p. 252, nota 9.

PERIODICE ROMÂNEȘTI (din și despre Mărginimea Sibiului)

- „**Cuvântul poporului**”, Săliște, 24 august 1919 - 27 iunie 1920, an I/1919, an II/1920; Sibiu, din 12 februarie 1922; foaie săptămânală, redactor responsabil Elie Măgeanu, Tipografia Săteanului, Sibiu, 11 ianuarie 1925 (an VII nr. 1) - 22 noiembrie 1930 (an XII nr. 47); subtitlul: „Organ al Partidului Național Român din Transilvania” (11 aprilie 1926 - 12 martie 1927); apariția sa se sistează în 1938.
- „**Foaie pentru Minte, Inimă și Literatură**”, Brașov, 1835-1865, redactori George Barițiu (1835-1850), Iacob Mureșianu (1850-1865).
- „**Foaia Poporului**”, Sibiu, 1893 (an I) – 1916 (an 24) – 1947.
- „**Gazeta de Transilvania**”, Brașov, 1938-1945, fondator George Barițiu, redactori George Barițiu (1838-1849), Iacob Mureșianu (1850-1877), Aureliu Mureșianu (1878-1910), Gregoriu Maior (1890-1900), Traian H. Pop (1901-1907), Victor Braniște (1907-1937), Ion Brotea (1938-1939), Gavril Pop (1940-1941), Ioan Colan și Lucian Valea (1941-1945).
- „**Românul**”, fondatori reprezentanții Partidului Național Român din Ungaria și Transilvania, Arad, 1911-1918. Articole despre Mărginime (1912).
- „**Societatea de Măine**”, revistă trimestrială pentru probleme sociale și economice, redactori Vasile Goldiș, Dimitrie Gusti, Mihai Popovici, Gh. Bogdan-Duică, Ion Lupaș, Onisifor Ghibu, V.C. Osvada, Radu Dragnea, Ion Clopoțel, Cluj, 12 aprilie 1924 - august 1940; București, septembrie 1940 - aprilie 1945.
- „**Stâna**”, director învățătorul Nicolae Muntean, Poiana Sibiului, 1934 (an I) – 1938 (an V); subtitlu: „Revistă profesională și de Cultură. Organ al Oierilor din întreaga țară” (din 1935).
- „**Telegraful Român**”, fondator episcop Andrei Șaguna, Sibiu, 1853-2020, gazetă tipărită cu litere chirilice (1853-1863); redactori: Aaron Florian (1853-1857), Pavel Vasici (1857-1858), Ioan Rațiu (1858-1862), Zaharia Boiu (1863-1865), Nicolae Cristea (1865-1883), Matei Voileanu (1883-1887), Remus (Eusebiu) Roșca (1887-1890), Nicolae Ivan (1890-1892), Silvestru Moldovan (1892-1895), redactori interim Nicolae Olariu (1895), Gavril Hango (1895-1898) și Elie Cristea (1898-1901), Teodor V. Păcățian (1901-1917), redactori interim Nicolae Regman (1917 – 20 ianuarie 1918), Gheorghe Comșa (20 ianuarie – 8 septembrie 1918), Nicolae

Regman (18 septembrie 1918 – 14 februarie 1919) și Matei Voileanu (1919-1920), George Proca (1920-1934), Dumitru Stăniloae (1934-1945), Emilian Vasilescu (1948), Nicolae Mladin (1948-1967), Gheorghe Papuc (1967-1978), Dumitru Abrudan (din 1978- până azi).

„**Transilvania**”, Brașov (câțiva ani), apoi Sibiu, 1868-1919, redactori George Barițiu (1868-1890), Ioan Popescu (1890-1891), Zaharia Boiu (1892-1895), Corneliu Diaconovici (1896-1906), Octavian C. Tăslăuanu (1907-1914), Andrei Bârseanu (1915-1919).

IZVOARE SECUNDARE

(Referințe documentare, bibliografice și critice)

Abrudan, Ioan Ovidiu, *Vechile biserici de lemn din ținutul Sibiului*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2010.

Idem, *Iconografie și memorie. Chipuri de preoți în pictura românească din spațiul sibiuan, în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, în „Revista de Teologie”, 98, nr. 3, 2016, p. 5-25.

Abrudan, Mircea-Gheorghe, *Părintele Academician Ioan Lupaș – făuritor și istoric al unirii Transilvaniei cu România*, în vol.: Preot acad. Ioan Lupaș, „Prăbușirea Monarhiei austro-ungare și importanța istorică a zilei de 1 Decembrie 1918”, ediție, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe Abrudan, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2018, p. 11-44. (În special despre activitatea sălișteanului Ioan Lupaș ca protopop de Săliște, 1909-1919.)

Idem, *Academicianul Ioan Lupaș: întemeietor al Institutului de Istorie Națională*, în „Astra Clujeană”, anul XV, nr. 1-2, Cluj-Napoca, 2019, p. 17-18.

Idem, *Părintele Academician Ioan Lupaș - făuritor și istoric al Marii Uniri din 1918*, în „Arhivele Bistriței”, an IV, fascicula 1 (13): *Făuritorii Marii Uniri*, coordonator Mircea Gelu Buta, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2019, p. 67-122.

Idem, *Preotul academician Ioan Lupaș, un cărturar ardelean de trei ori întemnițat pentru „legea românească”*, în „Glasul Bucovinei”, an XXV, nr. 3-4, Institutul Cultural Român, Cernăuți-București, 2019, p. 34-42.

Idem, *Contribuții la istoria școlii Săliștei Sibiului. Diploma imperială inedită din 17 septembrie 1840*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Găteanu, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.

Idem, *Istoria, organizarea, muzeul și arhiva Protopopiatului Ortodox Săliște (1628-1989)*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.

- Ackner, Michael, Schuller, Johann Carl**, *Der Hermannstädter Stuhl im Großfürstenthum Siebenbürgen (Land der Sachsen)*, mit einer Karte und fünf Chromolithographien, Viena, Verlag der Kunsthandlung H.F. Müller, 1840.
- Adunarea poporală din Săliște* (din 1/13 martie 1893), în „Foaia Poporului”, nr. 10, Sibiu, 1893, p. 75-76.
- Albescu, Ion**, *Însemnări despre școala mea și școala țării*, prefață de Onisifor Ghibu, Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1934.
- Idem, *Comuna Boița, județul Sibiului. Încercare de monografie istorică*, Sibiu, Tipografia Cavaleriei, 1938.
- Idem, *Îndrumări pentru culegerea obiceiurilor de nuntă*, broșură, Sibiu, Societatea de Folclor, 1955.
- Idem, *Cetatea Turnu-Roșu*, colecția „Monumentele patriei noastre”, București, Editura Meridiane, 1964.
- Idem, *Boița. Monografie istorică*, Sibiu, 1990. (Reeditare.)
- Arsenie, Dumitru-Ioan**, *Gura Râului. Sat din Mărginime*, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2000.
- Beju, Ioan N., Hitchins, Keith**, *Biserica Ortodoxă Română în secolul XVIII. Conscripții, statistici*, Sibiu, Editura Urbana, 1991.
- Bianu, Ioan**, *Vieața și activitatea lui maniu Samuilu Miculu alias Clain de Sadu*, București, Academia Română, 1876.
- Boiu, Zaharia**, *Economia de vite a românilor transilvăneni în Turcia*, în „Telegraful Român”, nr. 73, Sibiu, 1864, p. 301.
- Boromiz, Marius (coord.)**, *Mărginenii Sibiului pentru Marea Unire*, autori: Evlampie Alecu, Camelia Maria Badea, Achim Daniel Baluță, Radu Bâja, Marius Boromiz, Bogdan Boșoteanu, Georgeta Maria Câdea, Constantin Cășlaru, Gligor Ciorcea, Dumitru Cîmpean, Ioan Sorin Virgiliu Coldea, Alina Cruciatu, Nicolae Victor Eftimie, Gheorghe Epure, Luminița Făgădar, Radu Vasile Fântână, Ilie Hanzu, Maria Hanzu, Mihai Nistor, Ana Olariu, Ioan Oprișiu, Ioan Părean, Oana Daniela Piloiu, Mihaela Popa, Doru Augustin Popescu, Emilian Popescu, Florin George Radu, Daniela Maria Secu, Gabriela Smeană, Cezara Narcisa Stratulat, Emanuel Tăvală, Maria Cristina Vulcan, Sibiu, Editura Salgo, 2019.
- Idem, *Vizita Generalului Berthelot la Săliște din 2 ianuarie 1919*, în vol. *Franța. O inimă care a bătut pentru Marea Unire. Simpozion omagial*, coordonatori Alexiu Tatu, Tiberiu Costăchescu, Silviu Borș, Laura Dumitru, Sibiu, Editura Armanis & Mega, 2018, p.102-118.
- Idem, *Vizita Regelui Ferdinand, a Reginei Maria și a Principesei Ileana la Săliște (1 iunie 1919)*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Gatineau, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Bratu, Ioan**, *Monografia școalei gr.-orientale române din Tilișca*, prefață de Onisifor Ghibu, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1913.

- Brote, Petru**, *Libera comună regească Rășinari – Schiță istorică*, în „Telegraful Român”, nr. 65, Sibiu, 1878, p. 257.
- Bruckner Wilhelm**, *Beleuchtung der dem hohen Abgeordnetenhaus in Pest überreichten Denk-Schrift der angeblich zum Königs-Boden gehörigen Gemeinden der sogenannten Filialstühle Szelistye und Talmatsch wegen Regelung ihrer staatsrechtlichen Verhältnisse*, Sibiu, Samuel Filtschs Buchdruckerei, 1869.
- Bucur, Alexandru**, *Păstori și turme prin punctul de vamă din Poiana Mărului, județul Brașov (1850-1855)*, în „Acta Terrae Fogarasiensis”, VI, Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”, Făgăraș, Editura Negru Vodă, 2017, p. 262-281.
- Idem, *Păstori și turme din Mărginimea Sibiului prin punctul vamal de la Turnu Roșu (1845-1855)*, în *Dunărea și Marea Neagră în spațiul euroasiatic. Istorie, relații politice și diplomație*, V, *Lucrările celei de-a XXI-a ediții a Conferinței Naționale de Comunicări Științifice a Muzeului Național al Marinei Române*, coordonator Andreea Atanasiu-Croitoru, Constanța, Editura Muzeului Național al Marinei Române, 2017, p. 48-60.
- Idem, *Păstori și turme prin punctul de vamă din Duși, județul Sibiu (1845-1855)*, în „Cultura medieșană”, VII, Primăria Municipiului Mediaș, Mediaș, 2018, p. 25-34.
- Idem, *Patrimoniul păstoritului transhumant. Turmele și vămile Mărginimii Sibiului (1845-1855)*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Găteiu, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Bucur, Corneliu**, *Vetre de civilizație românească. I. Civilizația Mărginimii Sibiului. Istorie, patrimoniu, reprezentare muzeală*, Sibiu, Editura ASTRA Museum, 2003.
- Bunea, Augustin**, *Din Istoria Românilor. Episcopul Ioan Inocențiu Klein*, Blaj, 1900.
- Idem, *Episcopii Petru Paul Aaron și Dionisiu Novacovici sau Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, Blaj, 1906.
- Câmpeanu, Liviu**, *Universitatea Saxonă din Transilvania și districtele românești aflate sub jurisdicția ei în evul mediu și epoca modernă*, Târgu Mureș, Editura NICO, 2014.
- Cândea, Ioan Ciprian**, *Protopopul Emilian Cioran – o viață în slujba Bisericii*, în „Revista Teologică”, an XIX, nr. 2, 2009, p. 73-87.
- Ciobanu, Virgil**, *Statistica românilor din Ardeal făcută de administrația austriacă la anul 1760-1762*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, Cluj, III, 1924-1925, p. 75-86.
- Cioran, Emilian**, *O familie de preoți în Rășinari, 1740-1879*, în „Revista Teologică”, VI, Sibiu, 1912, p. 124-130.
- Idem, *Biserica cu hramul Cuvioasa Paraschiva din Rășinari*, în *Omagiu ÎPS dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului*, Sibiu, 1940, p. 325-335.
- Idem, *Șapte generații de preoți și protopopi-profesori din aceeași familie: Barcianu, 1699-1903*, Sibiu, 1955, reeditare 1991.
- Comuna Rășinari, județul Sibiu*, colecția Micromonografii locale, 38, Sibiu, Editura Imago, 1997-1998.

- Conea, Ion**, *Țara Loviștei. Geografie istorică*, București, 1935.
- Conscripția fiscală a Transilvaniei din anul 1750*, vol. I. *Descrierea localităților conscrise*, partea I și partea II, editori Ladislau Gyémánt, Remus Câmpeanu, Anton Dörner, Florin Mureșan, București, Editura Enciclopedică, 2009, descrierea localităților scaunului Sibiu.
- Constantinescu-Mircești, Constantin**, *Păstoritul transhumant și implicațiile lui în Transilvania și Țara Românească în secolele XVIII-XIX*, București, Editura Academiei Române, 1976.
- Cosma, Ela**, *Case și inscripții de la Rășinari din secolele XVIII-XIX (I)*, în *Acta Terrae Fogarasiensis*”, VII, Muzeul Țării Crișurilor Valer Literat”, Făgăraș, Editura Negru Vodă, 2018, p. 537-547.
- Eadem, *Case și inscripții de la Rășinari din secolele XVIII-XIX (II)*, în *Acta Terrae Fogarasiensis*”, VIII, Muzeul Țării Crișurilor „Valer Literat”, Făgăraș, Editura Negru Vodă, 2019, p. 474-488.
- Eadem, *Din practicile juridice de la Rășinari: „Jus Valachicum” în două ascultări de martori (1738 și 1776-1777)*, în „Anuarul Institutului de Istorie «G. Barițiu». Series Historica”, Supliment LVIII, 2019, *Cultură scrisă și civilizație în Transilvania secolelor XIII-XIX*, p. 251-289.
- Eadem, *Istoricul unei controverse. Cartea ocolniță din Rășinari (1488) și extrasul actului de danie (1383), originale pierdute și copii târzii sau falsuri de secol XVIII ?*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Găteanu, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Eadem, *Mărginimea Sibiului și mărginenii. Repere geografice, etnoistorice și imagologice*, în *Cel care a trecut făcând bine: Nicolae Edroiu*, volum îngrijit de arhimandrit dr. Macarie Motogna, dr. Mihai Hasan, dr. Victor Vizauer, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2019, p. 221-233.
- Eadem, *Patrimoniul cultural românesc al Mărginimii Sibiului în istoriografie*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Eadem, *Procesele în cauza posesiunilor satului Rășinari contra Magistratului orașului Sibiu (1735-1784)*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Costăchescu, Tiberiu, Ciocan, Ioana**, *Păstoritul la Săliște*, Sibiu, Editura Tehno Media, 2015.
- Crăciun, Ioachim**, *Cronicile românești ale Transilvaniei și Banatului. Considerații preliminare*, în „Anuarul Institutului de Istorie din Cluj”, I-II, 1958-1959, p. 126-152. Despre manuscrisul preotului Sava Popovici din Rășinari, *Istoria Românilor din Țara Ardealului*, 1792 (Ioachim Crăciun, op. cit., p. 139-140); Samuil Micu-Clain, *Istoria și lucrurile și întâmplările Românilor. Acum într-acest chip așezată și*

- din mulți și vechi și noi scriitori culeasă și scrisă de Samuil Clain de Sad, Ieromonahul din Mănăstirea S.S.S. Troiță din Blajiu. Tom. I-IV. În Blajiu, 1801-1805, 4 vol. (Ibidem, p. 140-141); Samuil Micu-Clain, Scurtă cunoștință a Istoriei Românilor, 1800, (Ibidem, p. 142).*
- Crișan, Ion**, *Din trecutul Săliștei*, în "Telegraful Român", nr. 1, Sibiu, 1911, p. 3.
- Crișan, Vasile**, *Reuniunea Română de Cântări din Săliște*, Sibiu, Casa de Presă și Editura Tribuna, 2003.
- Idem, *Reuniunea Meseriașilor Români din Săliște*, Editura Etape, Sibiu, 2009.
- Idem, *Ioan Lupaș (1880-1967). Studiu monografic*, Sibiu, Editura Armanis, 2013.
- Das Eigenlandrecht der Siebenbürger Sachsen*, unveränderte Wiedergabe des Erstdruckes von 1583, Hgg. vom Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde, München, Einführung von Adolf Laufs und Worterklärungen von Wolfgang Bühner, 1973. (Constituția municipală săsească din 1583, republicată anastatic.)
- David, Lucian**, *Sheep Roads. Transhumance Itineraries of Romanian Shepherds*, în „Journal of Engineering Research and Application”, vol. 9, issue 12, series III, December 2019, p. 12-17.
- Dănuț, Ioan I.**, *Păstoritul vâlcean în lumina istoriei*, Râmnicu Vâlcea, Editura Adrianso, 2007.
- Idem, *De la Jina la Băbeni, Punte peste Carpați și veacuri*, Râmnicu Vâlcea, Editura Adrianso, 2008.
- Decei, Aurel**, *Cetatea Salgo de la Sibiel*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională din Cluj”, VII, 1939-1942, p. 318-320.
- Deleanu, Valerie, Stoia, Adrian**, *Troițele Rășinariului. Patrimoniul cultural al comunei Rășinari (I)*, sibiu, Casa de Presă și Editura TRIBUNA, 2019.
- Dețean, Daniela**, *Parohii, preoți și învățători. Protopopiatul ortodox român Săliște (1848-1916)*, în Varga Attila, Iosif Marin Balog (coord.), *Diversitate culturală, realități politice și multiconfesionalism în Transilvania și Banat (sec. XVIII-XX). Cercetătorului științific gr. I dr. Dumitru Suciuc la împlinirea vârstei de 70 ani*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014, p. 109-120.
- Eadem, *Instituții filantropice din Primul Război Mondial în sudul Transilvaniei*, în Virgiliu Țărău, Ottmar Trașcă, Angela Rus (coord.), *Transilvania în modernitatea românească. De la mișcarea națională la autodeterminare și integrare. In honorem Gheorghe Iancu*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2015, p. 218-236.
- Eadem, *Arhiva Protopopiatului Ortodox Săliște (1848-1937)*, în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca”, Series Historica, LV, 2016, p. 277-292.
- Eadem, *Fundații particulare din Mărginimea Sibiului pentru afirmarea națiunii române (1872-1919)*, în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca, Series Historica, Tom LVIII, 2019, p. 125-139.
- Eadem, *Patrimoniul ecleziastic în Mărginimea Sibiului (1848-1918)*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.

- Dețeșan, Daniela, Abrudan, Mircea-Gheorghe**, *Activitatea lui Ioan Lupaș ca protopop de Săliște (1909-1919) în lumina unor izvoare inedite, va apărea în Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Gatineau, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia usque ad annum 1400 p.Chr.*, coordonator E. Lukinich, sprijinit de L. Gáldi, editori A. Fekete Nagy și L. Makkai, Budapesta, 1941 (ediție), LXI+636 p + 1 hartă anexată + multe hărți în text.
- Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania*, vol. X (1351-1355), sub red. Ștefan Pascu, editori: Sabin Belu, Ioan Dani, Konrad G. Gündisch, Viorica Pervain, Aurel Răduțiu, București, Editura Academiei RSR, 1977, doc. 264, p. 273-274: Sântimbru, 27 august 1354, diploma voievodului transilvan Ștefan de recunoaștere a hotarelor Apoldului de Sus cu Amnaș și Săliște, prin punerea semnelor de hotar.
- Ibidem, vol. XII (1361-1365), sub red. Ștefan Pascu, editori: Aurel Răduțiu, Viorica Pervain, Sabin Belu, Ioan Dani, Marionela Wolf, București, Editura Academiei RSR, 1985, doc. 233-234, p. 220-223, privind reconfirmarea de către regele ungar și voievodul transilvan a daniei bunurilor lui Nicolae de Tălmăciu acordate voievodului Toma.
- Ibidem, vol. XVI (1381-1385), ed. Susana Andea, Lidia Gross, Adinel-Ciprian Dincă, București, Editura Academiei, 2014, multe referiri documentare despre Săliște.
- Doboși, Alexandru**, *Datul Oilor (quinquagesima ovium). Un capitol din istoria economică a Românilor din Transilvania*, București, Monitorul Oficial, Imprimeriile Naționale, 1937, 96 p.
- Dragomir, Nicolae**, *Din trecutul oierilor mărgineni din Săliște și comunele din jur*, Cluj, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, 1926.
- Idem, *Oierii mărgineni*, ediție îngrijită și studiu istorico-etnografic de Alexandru Păcurar, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014.
- Dragomir, Silviu**, *Corespondența episcopului Gherasim Adamovici și mișcarea de emancipare a clerului și poporului românesc în anul 1791*, Sibiu, 1911.
- Idem, *Documente nouă privitoare la relațiile Țării Românești cu Sibiul în secolii XV și XVI*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională” din Cluj, IV, 1926-1927, publicat de Alexandru Lapedatu și Ioan Lupaș, București, Cartea Românească, 1929, p. 3-79.
- Idem, *Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în sec. al XVIII-lea*, în 2 vol., I, Sibiu, 1928, II, Sibiu, 1930, retipărire Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.
- Idem, *Andre Șaguna et Joseph Rajacic*, în „Balcania”, VI, 1943, p. 242-282.
- Dragomir, Silviu, Ciobanu, Virgil**, *Acte și documente*, Sibiu, 1914. (Documente din Mărginime despre mișcarea de emancipare românească la 1789-1791.)
- Duicu, Serafim**, *Pe urmele lui Samuil Micu-Clain*, București, Editura Sport-Turism, 1986.
- Dumitran, Ana**, *Un zugrav de elită: Grigorie Ranite*, în „Annales Universitatis Apulensis”, Series Historica, 14/I, Alba Iulia, 2010, p. 84-98.

- Eadem, *Pictura românească în județul Alba până la mijlocul secolului al XIX-lea. Demersuri pentru o bază de date*, în „Patrimonium Apulense”, XII, Anuar de arheologie, istorie, cultură, etnografie, muzeologie, conservare, restaurare, coordonator Matei Drîmbărean, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2012, p. 7-388; *Anexa 1. Repertoriul pictorilor identificați în județul Alba până la mijlocul sec. XIX*, p. 29-105; *Anexa 4. Pictori români activi în județul Alba, până la mijlocul sec. al XIX-lea. Tabel sinoptic*, p. 352-374.
- Dumitran, Ana, Cucui, Elena-Daniela, Mișu, Elena, Pop, Saveta-Florica, Iacov Zugravul**, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2010.
- Dumitran, Ana, Cucui, Elena-Daniela, Pop, Saveta-Florica, Popescu, Elena, Stan Zugravul**, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2011, cuvânt înainte de academician Marius Porumb.
- Dumitran, Ana, Cucui, Elena-Daniela, Pop, Saveta-Florica, Nistor Dascălul: Contribuții la biografia unui zugrav din prima jumătate a veacului al XVIII-lea**, în „Annales Universitatis Apulensis”, Series Historica, 13, 2009, p. 223-254.
- Dumitran, Ana, Popescu, Elena, Popa Ioan Grigorovici, Zugravul**, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Catholica”, nr. 4, 2010.
- Edroiu, Nicolae, Moraru, Alexandru, Man, Dorel, Turcuș, Veronica, Ioan Lupăș (1880-1967): slujitor al științelor istorice, învățământului și Bisericii**, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2008, p. 14-15.
- Feneșan, Costin (ed.), Regimentul I românesc de graniță (nr. 16) din Transilvania de la nființare până la sfârșitul războaielor napoleoniene (1762-1815)**, ediție, traducere, studiu introductiv, note explicative și anexe de Costin Feneșan, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2015, 302 p. + VIII ilustrații.
- Foltea, Dumitru, Viața economică a Săliștei**, în „Societatea de Măine”, nr. 18, Cluj, 1924, p. 376.
- Fruma, I., Problema Universității săsești și a instituției celor șapte juzi**, Sibiu, 1935.
- Gâdea, Florian, „Roata Vieții” de la Rășinari**, în „România liberă”, 1 iulie 2006, <https://romanioliberal.ro/special/reportaje/-roata-vietii--de-la-rasinari--1369>.
- Gârlea, Andrei, Preoți români din satele scaunelor Săliște, Sibiu și Tălmăciu în anii 1753, 1766, 1768 și 1788**, în „Mitropolia Ardealului”, an V, nr. 5-6, Sibiu, 1960, p. 348.
- Ghelase, Ion, Mocanii, pioneri ai comerțului în secolul al 18 și al 19-lea**, în „Revista Analele Economice și Statistice”, H. 7-9, București, Tiparul Ion C. Văcărescu, 1934.
- Idem, *Mocanii bârsani. De la nomadismul pastoral la stabilitatea agricolă în Dobrogea*, București, Imprimeria Națională, 1935.
- Idem, *Mocanii: importanța și evoluția lor social-economică în România*, prefață de Nicolae Iorga, București, 1937.
- Idem, *Păstorii Români, păstrătorii românismului și întregitorii neamului românesc*, București, Tipografia „I.C. Văcărescu”, 1941.
- Giura, Lucian, Sadu. File de istorie**, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2002.

- Greco, Victor V. (redactor coordonator),** *Săliștea Sibiului, străveche vatră românească*, colaboratori: Babă Nicolae, Balteș Mihaela, Barbu Mihaela, Bădilă Nicolae, Boangher Marin, Bobîleanu Ioan, Burtan Iuliana, Belei Mirela, Cazan Mihai, Cazan Maria, Ciocan Maria, Cîrje Elvira, Comșa Carol, Cozma Maria, Dădîrlat Ion Ioniță, Dicu Maria, Dobre Maria, Flucuș Octavia, Flucuș Teodor, Hanciu Elena, Hanzu Maria, Hașegan Ana, Hașegan Maria, Munthiu Dumitru, Oțoiu Ioan, Popa Dumitru, Popa Maria, Popescu Ioan, Popovici Elena, Păiș Georgeta, Rusu Mihai, Roșca Romulus, Seușan Alexandru, Simionescu Tudor, Suciu Nicolae, Țața Mircea, Vasile Rodica, Vonica Maria, Vizeteu Ioan, contributori: Banciu Ana, Banciu Aurelia, Costăchescu Horia, Droc Silvia, Droc Ioan, Flucuș Ana, Hanzu Ilie, Hașegan Cecilia, Ilieș Virgil, Munteanu Ioan, Neag Elena, Olah Nicolae, Oros Cornel, Podoleanu Elena, Raica Nicolae, Răceu Ioan, Răcuciu Nicolae, Schmidt Adriana, Socaciu Nicolae, Babă Livia, Bîrsan Ilie, Bobîleanu Ioan, Chisăliță Ioan, Chitu George, Damaschin Vasile, Ghibu Octavian, Neamțu Nicolae, Nartea Constantin, Popa-Lupaș Elisaveta, Puștea Nicolae, Șoima Constantin, Vintilă Marius, responsabilul lucrării: primar în Săliște Toma Lupaș (1986), primar Dumitru Băilă (1990), Sibiu, Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român Sibiu, Prefectura Județului Sibiu și Primăria Comunei Săliște, 1990.
- Groza, Mihai-Octavian, Dăian, Diana-Maria, Abrudan, Mircea-Gheorghe (editori),** *Un episcop și epoca sa: Vasile Moga (1774-1845), „ASTRA Sebesiensis”*, supliment nr. 1, 2017, volum editat de ASTRA Despărțământul „Vasile Moga” din Sebeș, Cluj-Napoca – Sibiu, Editurile Argonaut – Andreiana, 2017, 630 p., conținând studii semnate de autorii: Mihai-Octavian Groza, Iuliu-Marius Morariu, Ovidiu Boc, Daniela-Carmen Sava, Ana Grama Brescan, Florin Dobrei, Mircea-Gheorghe Abrudan, Iuliana Govoreanu, Marioara Pantiș, Ioan Lăcătușu, Ioana Rustoiu, Ioan Ovidiu Abrudan.
- Gündisch, Gustav,** *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, vol. IV (1416-1437), Sibiu, 1937.
- Hanzu, Ilie,** *Monografia satului Fântânele (Cacova), Județul Sibiu*, Sibiu, Editura Salgo, 2013.
- Hanzu, Maria,** *Monografia școlilor din Săliștea Sibiului*, Sibiu, Editura Honterus, 2009.
- Hașeganu, Ilie,** *Mărginenii în viața economică a Transilvaniei și a Vechiului Regat*, Brașov, Tipografia „Minerva” Gh.N. Gârnețiu, 1941.
- Idem, *Figuri din Mărginime*, vol. I, Brașov, Editura Revistei „România Tânără”, 1943.
- Idem, *Figuri din Mărginime*, vol. II, București, Editura Litera, 1976.
- Horedt, Kurt,** *Siebenbürgische Grenzburgen*, în „Siebenbürgische Vierteljahresschrift”, nr. 64, 1941, p. 21-26.
- Idem, *Zur siebenbürgischen Burgenforschung*, în „Südost-Forschungen”, nr. 6, 1941, p. 596-597.
- Ionescu, Stan A.,** *Monografia școlii primare de stat „Octavian Goga” din Rășinari, jud. Sibiu*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1936.

- Iorga, Nicolae**, *Socotelile Sibiului*, extras din „Analele Academiei Române”, seria II, tom XXI, București, Memoriile Secțiunii Istorice, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, 1899.
- Idem, *Scrisori și inscripții ardelene și maramureșene*, I, colecția *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, vol. XII, București, Atelierele grafice Socec & Comp., 1906, cap. IV. „Despre actele rășinărene”, p. XXXII-XXXIV, Anexe III. „Documente rășinărene (păstrate la școala românească din Rășinari)”, p. 229-232.
- Irimie, Petru, Dunăre, Nicolae, Petrescu, Paul (coord.)**, *Mărginenii Sibiului: civilizație și cultură populară românească*, Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice și Muzeul Brukenthal din Sibiu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.
- Ittu, Gheorghe**, *Schiță monografică a comunei Vale*, Cluj, 1950.
- Jianu, Nicolae**, *Istoricul Bisericii „Cuvioasa Paraschiva”, la intrarea în Biserica Cuvioasei Paraschiva din Rășinari*, ante 2017.
- Joantă, Visarion, arhimandrit, et alii**, *Așezămintele monahale din Arhiepiscopia Sibiului*, Sibiu, Mitropolia Ardealului, 2015.
- Kovács Iosif, Cordoș, Nicolae**, *Un memoriu din anul 1870 al comunelor din scaunele filiale Săliște și Tălmăciu*, în „Crisia”, IX, 1979, p. 427-449.
- Lotrean, Claudia**, *Familia de pălărieri Ilieș-Dădârlat din Săliștea Sibiului – Tezauru umane vii*, în „Tradiții clujene. Tezauru umane vii”, an II, nr. 3, Cluj-Napoca, Consiliul Județean Cluj, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Cluj, 2009, p. 29-35.
- Lubinschi, Corneliu Dragoman**, *Legende rășinărene*, Rășinari, 2001.
- Idem, *Nunta ciobănească*, spectacol folcloric în 3 acte, transpunere scenică a folclorului autentic din Mărginimea Sibiului, acțiunea se desfășoară la o stână din Negovanu Mare și în Rășinari, pe la 1900.
- Luca, Sabin Adrian, Pinter, Zeno Karl, Georgescu, Adrian**, *Repertoriul arheologic al județului Sibiu (situri, monumente arheologice și istorice)*, Sibiu, Editura Economică, 2003.
- Lungu, Dan Maniu**, *Figuri din Rășinariul de altă dată*, Rășinari, 2004.
- Lungu, Ion**, *Gândirea social-politică și filozofică a lui Samoil Micu*, București, Editura Academiei R.P.R., 1958.
- Lupaș, Ioan**, *Câteva pagini din trecutul comunei Săliște. Schiță istorică*, în: „Transilvania. Organul Asociațiunii pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român”, an XXXIV, nr. II, Sibiu, martie-aprilie 1903, p. 53-71.
- Idem, *Contribuțiuni la istoria românilor ardeleni 1780-1792. Cu 84 acte și documente inedite, culese din arhivele din Viena, Budapesta, Sibiu și Brașov*, București, Librăria Socec & Co., C. Sfetea, Pavel Suru, 1915, 207 p..
- Idem, *Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. Cu mai multe acte și documente inedite. Ședința de la 27 Mai 1915*, București, Librăria Socec & Co., Sfetea, Pavel Suru, 1915, 58 p..

- Idem, *Cum a obținut doctorul Ioan Piuaru (Molnár) din Sadu titlul de nobil la anul 1792*?, în „Transilvania”, an 51, nr. 1, Sibiu, 1920, p. 63-66.
- Idem, *Câteva date biografice relative la Doctorul Ioan Molnár Piuaru din Sadu (1749-1815)*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, nr. 1, Cluj, 1921-1922, p. 342.
- Idem, *Sibiul ca centru al vieții românești din Ardeal*, Cluj, 1928.
- Idem, *Chestiunea originii și continuității Românilor într-o predică de la 1792*, în idem, *Studii, conferințe și comunicări istorice*, vol. I, București, Casa Școalelor, 1928, p. 375-388, și în „Revista teologică”, XVIII, Sibiu, 1928, p. 7-18. Despre cronica preotului Sava Popovici-Barcianu din Rășinari (22 august 1792).
- Idem, *Două inscripții de la biserica cea mai veche din Săliște [1674, 1739]*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, nr. 5, 1928-1930, p. 496.
- Idem, *O carte de rugăciuni (Adunare de rugăciuni, 1853) și autorul ei: Arhimandritul Dionisie Sadoveanu (1806-1873), de origine din Săliște*, în „Revue de Transylvanie”, nr. 20, 1930, p. 225-239.
- Idem, *Eroi și Mucenici ai Ortodoxiei*, în „Revue de Transylvanie”, nr. 20, 1930, p. 297-300.
- Idem, *Două anchete oficiale în satele din Scaunul Sibiului – 1744 și 1745*, Sibiu, Tipografia Arhidiecezană, 1938, 28 p.; în „Revista Teologică”, an 28, nr. 7-8, Sibiu, 1938, p. 276-297.
- Idem, *Realități istorice în Voevodatul Transilvaniei din sec. XII-XVI*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, nr. VII, 1936-1938, editat de Alexandru Lapedatu și Ioan Lupaș, Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, București, 1939, p. 1-85.
- Idem, *Cronicari și istorici români din Transilvania*, ediția a II-a, Scrisul Românesc, Craiova, 1941, p. XXI-XXII + p. 85-91. Din nou despre cronica preotului Sava Popovici-Barcianu din Rășinari (22 august 1792).
- Idem, *Contribuțiuni documentare la istoria satelor transilvane*, Sibiu, Tiparul Dacia Traiană, 1944, 148 p.
- Idem, *În amintirea unui pioner al comerțului românesc din Transilvania: Petru I. Comșa din Săliște*, în „Revista Economică”, an 48, nr. 37-39, 1946, p. 143-146.
- Idem, *Un țaran „colectant” de acțiuni pentru Banca „Albina”. Stan Banciu „bătrânul” (1810-1882)*, în „Revista Economică”, an 49, nr. 40-44, 1947, p. 146-149.
- Idem, *Un țaran – „inspector școlar”. Dumitru Herția din Săliște, 1799-1882*, extras din „Telegraful Român”, nr. 1-4, Sibiu, Tipografia Arhidiecezană, 1948.
- Idem, *Două manuscrise cu conținut juridic*, în „Studii și cercetări de istorie literară și folclor”, VI, nr. 3-4, 1957, p. 667-674. (Despre traducerile manuscrise ale Statutului municipal săsesc.)
- Idem, *Din relațiile Transilvaniei cu Țara Românească: activitatea cnezului Dumitru din Săliște*, în „Anuarul Institutului de Istorie din Cluj”, nr. 4, 1961, p. 69-74.
- Idem, *Prăbușirea monarhiei austro-ungare și importanța istorică a zilei de 1 Decembrie 1918*, ediție, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe Abrudan, Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2018, 127 p. + 17 fotografii.

- Idem, *Studii, conferințe și articole despre trecutul Săliștei Sibiului*, ediție, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe Abrudan, Cluj-Napoca, volum în pregătire.
- Lupaș, Toma (coord.)**, *Să ne cunoaștem Mărginimea. Repere monografice*, Sibiu, Editura Salgo, 2012.
- Magina, Livia**, *Instituția judelei sătesc în Principatul Transilvaniei, Cluj-Napoca*, Editura Mega, 2014. Conține exemple documentare din satele Mărginimii Sibiului.
- Eadem, *Gesture, Orality and Memory. Border Oath in the 14th-15th Centuries in Transylvania*, în „Politics and Society in the Central and South-Eastern Europe (13th-16th centuries)”, editor Zoltán Iusztin, Editura Mega, 2019, p. 81-91.
- Eadem, *Gest, oralitate, memorie: jurământul de hotar în secolele XIV-XVI în Transilvania*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Eadem, *Lumea rurală transilvăneană la finalul secolului al XVI-lea reflectată în protocolul de la Săliște*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Gatineau, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Maier, Laura**, *Troița, credință și simbol. Observații privind zona Rășinari*, în „Istorie și tradiție în spațiul românesc”, 3, 1996, p. 33-39.
- Maior, Carmina**, *Icoane pictate pe tablă în Mărginimea Sibiului*, în „Acta Musei Devensis”, Sargetia, XXX, 2001-2002.
- Eadem, *Cruce, răscruce. Troița în Mărginimea Sibiului. Studiul unui monument de arhitectură populară transpus într-un discurs expozițional*, în „Cibinium”, II, Sibiu, 2006-2008, p. 72-76.
- Eadem, *Și „alte figuri din Mărginime”*, în: „Țara Bârsei”, nr. 9, Brașov, 2010, p. 168-173. (Despre personalități din Galeș.)
- Eadem, *Evoluția troițelor în Mărginimea Sibiului. Studiu de caz: satul Rod*, în „Îndrumător Pastoral”, Tulcea, 2014.
- Maior, Carmina, Deleanu, Valerie**, *Troițele – necesitatea repertorizării. Propuneri de tipologie*, în „Sargetia”, 34, Deva, 2006, p. 851-857.
- Maniu Lungu, Dan**, *Figuri din Rășinariul de altă dată*, Rășinari, 2004.
- de Martonne, Emmanuel**, *La vie pastorale et le transhumance dans les Karpathes Méridionales, leur importance géographique et historique*, extras din „Zu Friedrich Ratzels Gedächtnis: geplamt als Festschrift zum 60. Geburtstage nun als Grabspende dargebracht von Fachgenossen und Schülern, Freunden und Verehrern”, Leipzig, Seele Verlag, 1904.
- Mateescu, Tudor**, *Știri noi despre prezența mocanilor în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Revista Arhivelor”, XXIII, nr. 3, 1971, p. 391-398.
- Idem, *Păstoritul mocanilor în teritoriul dintre Dunăre și Marea Neagră*, Direcția generală de statistică, București, 1988.

- Idem, *Păstoritul mocanilor în zona maritimă Mangalia-Balcic (Le pasturage des „Mocans” dans la zone maritime de Mangalia-Balcic)*, în „Revista de Istorie”, 1996, an 7, nr. 7-8, p. 555-567.
- Idem, *Un mocan săcelean în Dobrogea înainte de 1877 – Radu Jalea (Radu Jalea – en Dobroudja avant 1877)*, în „Revista de Etnografie și Folclor”, 1997, an 42, nr. 5-6, p. 429-440.
- Mateiu, Lucian, Palicica, Radu**, *Oieritul la români*, Timișoara, Orizonturi Universitare, 2011.
- Mathe Kiss, Mioara**, *Tranșumanța în România. Studiu privind tranșumanța în actuala conjunctură social-economică din România*, București, Editura Integral, 2017.
- Mănișu, I.**, *Peste curmătura Șurianului. Invitație la drumeție*, în „Viața ilustrată”, director episcopul Clujului Nicolae Colan, Cluj, an VI, nr. 5, mai 1939, p. 17-19.
- Mărculeț, Ștefan**, *Istorie și reînnoire la Rășinari*, în ziarul „Lumina”, <https://ziarullumina.ro/reportaj/istorie-si-reinnoire-la-rasinari-96187.html>, accesat în 29 octombrie 2014.
- Mesaroșiu, Corina**, *Orlat: sat din Mărginime. Studiu de toponimie*, Sibiu, 2010.
- Meteș, Ștefan**, *Păstorii ardeleni în Principatele Române*, Arad, Editura Librăriei Diecezane, 1925, p. 55-65. (Despre păstorii mărgineni în Țara Românească în sec. XVIII.)
- Idem, *Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1971 (ediția întâi) – 1977 (ediția a doua, revăzută și adăugită).
- Miclea, Ion**, *Rășinari*, volum editat de revista „Tribuna”, Sibiu, 1983.
- Micu, Emil**, *Contribuțiuni la istoricul regimentului grăniceresc întâi valah*, Institutul de Istorie Națională, București, 1943.
- Micu, Samuil**, *Teologhia moralicească sau Bogosloviia. Cartea a doao a Teologhiei moralicești, Blaj, 1796*, ediție îngrijită, transcrierea textului și glosar de Florica-Elisabeta Nuțiu-Vulcănescu, București, Editura Academiei Române, 2019.
- Mișinger, Cornel**, *Monografia satului Fântânele (Cacova) din Mărginimea Sibiului*, Sibiu, Casa de Presă și Editură TRIBUNA, 2006.
- Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna. Scriere comemorativă la serbarea centenară a nașterii lui*, Editura Consistoriului Mitropolitan, Sibiu, 1909.
- Mladin, Nicolae, Moisiu, Alexandru, Vlad, Ion**, *Samuil Micu Clain – teologul*, Sibiu, Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe Române, 1957.
- Moisin, Nicolae**, *Începutul și dezvoltarea meseriilor și negoțului în Săliște*, în „Foaia Poporului”, nr. 48, Sibiu, 1900, p. 621.
- Moga, Ioan**, *Din frământările săliștenilor pentru școală*, în „Anuarul Gimnaziului Mixt” din Săliște, Săliște, 1928-1929, p. 40-45.
- Idem, *Din trecutul economic al comunei Săliște (în sec. XVI-XVIII)*, Sibiu, Tipografia Săteanului, Sibiu, 1929.
- Idem, *Cea mai veche biserică din Săliște (jud. Sibiu)*, Cluj, Tipografia Cartea Românească, 1932.

- Idem, *Un luptător: Onisifor Ghibu*, Cluj, Tipografia Cartea Românească, 1933, și în „Gând Românesc”, revistă de cultură editată de ASTRA, an 1, nr. 7, Cluj, 1933, p. 358-363.
- Idem, *Problema Țării Loviștei și ducatul Amlășului*, extras din „Anuarul Institutului de Istorie Națională” din Cluj, VI, 1931-1935, p. 664-673, cu recenzie la cartea lui Ion Conea, Cluj, 1935.
- Idem, „Țara”, „Districtul” și *Plaiul Loviștei*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, nr. VII, 1936-1938, editat de Alexandru Lapedatu și Ioan Lupaș, Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, București, 1939, p. 656-668.
- Idem, „*Obștea Opincarilor*” din *Săliște*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, nr. VII, 1936-1938, editat de Alexandru Lapedatu și Ioan Lupaș, Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, București, 1939, p. 668-673.
- Idem, *Les bergers Mărgineni*, București, Imprimeria Națională, Monitorul Oficial, 1939, și în „Revue de Transylvanie”, an 5, nr. 2, Cluj, 1939, p. 202-223.
- Idem, „*Marginea*”. *Ducatul Amlășului și Scaunul Săliștei*, extras din volumul *Omagiu profesorului Ioan Lupaș*, București, Monitorul Oficial și Imprimeria Națională, 1942.
- Idem, *Die Rumänen in den ungarischen Urkunden des Mittelalters*, extras din „Leipziger Vierteljahresschrift für Südosteuropa”, herausgegeben vom Südosteuropa-Institut an der Universität Leipzig, Südostausschuß der Deutschen Akademie, Redaktion Georg Stadtmüller, Otto Harrassowitz Verleger, Leipzig, 1942, p. 98-113.
- Idem, *Țara Loviștei și ducatul Amlășului*, în „Scrieri istorice”, Cluj, Editura Dacia, 1973, p. 31-42.
- Idem, *Scrieri istorice 1926-1946*, ediție îngrijită de Mihail Dan și Aurel Răduțiu, studiu introductiv de Ștefan Pascu, Cluj, Editura Dacia, 1973.
- Moga, Ioan, Naghiu, Ioan**, *Marginea. Ducatul Amlășului și Scaunul Săliștei*, București, 1942.
- Monografia școlii greco-orientale române din Tilișca*, în „Transilvania”, XLIV, nr. 1-2, Sibiu, ianuarie-aprilie 1913, p. 43-44.
- Morariu, Tiberiu**, *Păstoritul în Alpii francezi și în Carpați*, în „Sociologie românească”, director Dimitrie Gusti, București, Institutul de Științe Sociale al României, 1942, p. 375-393.
- Möckel, Konrad**, *Resinár déli fiegyvidékeinek közzetani viszonyai*, în „Múzeumi Füzetek”, nr. 2, Cluj, 1918.
- Muntean, Ioachim**, *Monografia economică-culturală a comunei Gura Râului*, retipărire din „Foaia Poporului”, Sibiu, 1896.
- Munteanu, Nicolae**, *Noi zări pentru oieri și oierit*, Sibiu, 1935.
- Munteanu-Beșliu, Petre**, *Contribuția Universității Săsești la consolidarea sistemului de fortificații din Defileul Oltului*, în „Tyragetia”, 3, 1993, p. 153-156.

- Idem, *Fortificații (sisteme de fortificații) la marginea statelor feudale în Europa*, în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane”, vol. 5-6, Sibiu, 1998-1999, p. 111-132.
- Idem, *Caracterul și evoluția fortificațiilor medievale din Defileul Oltului (secolele XIV-XVI)*, în „Buletinul Muzeului Militar Național”, vol. I, București, 2003, p. 142-151.
- Idem, *Biserici dispărute, biserici regăsite*, Sibiu, 2001, ediție online, 2007, <http://www.mitropolia-ardealului.ro/wp-content/uploads/2018/11/BISERICI-CARTE-2018-online.pdf>.
- Idem, *Istorie regăsită. Fortificația medievală la hotarul dintre Gârbova și Jina*, în „Tribuna”, din 04 februarie 2012, <http://www.tribuna.ro/stiri/tribuna-de-weekend/fortifica-tia-medieval-a-la-hotarul-dintre-garbova-si-jina-74428.html>.
- Munteanu-Mărgineanu, Eugeniu**, *Sate mărginene: Gura Râului*, în „Revista economică”, XLIX, nr. 9-10 din 8 martie 1947, p. 39.
- Murgescu, Costin**, *Drumurile unității românești. Drumul oilor. Drumuri negustorești*, București, Editura Enciclopedică, 1996.
- Müller, Georg Euard**, *Die ursprüngliche Rechtslage der Rumänen im Sachsenlande*, în: „Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde”, nr. 38, Sibiu, 1912, p. 85-314.
- Idem, *Ist das Andreanum vom Jahre 1224 eine Fälschung ?*, în „Siebenbürgische Vierteljahresschrift”, an 58, 1935, p. 113.
- Idem, *Die mittelalterlichen Verfassungs- und Rechtseinrichtungen der Rumänen des ehemaligen Ungarns*, Sibiu, 1943.
- Müller-Langenthal, Friedrich**, *Die geschichtlichen Rechtsgrundlagen der „Sächsischen Nationsuniversität” in Siebenbürgen und ihres Vermögens*, extras din „Südostdeutsche Forschungen”, vol. II, caiet I, München, 1938.
- Naghiu, Iosif, Moga, Ioan, Crăciun, Ioachim**, *Bio-bibliografia profesorului Onisifor Ghibu*, București, Editura Cultura Românească, 1941.
- Nägler, Thomas**, *Die mittelalterliche Burg Tilișca nach ihrer archäologischen Erforschung*, în „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, 10, Sibiu, 1967, p. 77-85.
- Idem, *Cercetările din cetatea de la Breaza*, în „Muzeul Brukenthal”, 14, Sibiu, 1969, p. 89-121.
- Idem, *Cetatea feudală de la Orlat și continuitatea românilor în sudul Transilvaniei*, în „Muzeul Brukenthal”, 20, Sibiu, 1977, p. 27-50.
- Idem, *Așezarea sașilor în Transilvania*, București, Editura Kriterion, 1981.
- Nägler, Thomas, Munteanu Beșliu, Petre**, *Die Grenzburg von Reschinar bei Hermannstadt*, în: „Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde”, Heft 1, 1999, p. 3-13.
- Nistor, Nicolae, Dumitrescu-Jippa, Aurel**, *Sibiul și ținutul în lumina istoriei*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976.

- Nuțiu, Florica-Elisabeta**, *Samuil Micu, personalitate complexă a culturii române din secolul al XVIII-lea. 210 ani de la trecerea în eternitate*, în „Biblioteca”, nr. 8, București, 2016, p. 245-247.
- Eadem, *Teologie, educație și cultură în opera religioasă a Școlii Ardelene. Studiu de caz: Samuil Micu*, Saarbrücken, Editura GlobeEdit, 2016.
- Olariu, Ana**, *Sibiul, istorie și fapte*, Sibiu, Editura Salgo, 2015.
- Oltean Vasile**, *Mărturii inedite despre Dionisie Novacovici – primul episcop sârb al Transilvaniei instalat în Șcheii Brașovului*, în „Țara Bârsei”, nr. 9, Brașov, 2010, p. 52-55.
- Oltean, Vasile, Oltean, Pavel, Bogdănel, Dorin**, *File de cronică ale parohiei și localității Jina*, Sibiu, Editura Andreiana, 2014.
- Oltean, Vasile, preot profesor, Streza, Laurențiu, mitropolit**, *Mitropolitul Andrei Șaguna în documentele din Șcheii Brașovului*, vol. I (701 p. + XVI il.), vol. II (440 p. + IV il.), vol. III (481 p. + VIII il.), vol. IV (805 p. + XVI il.), Sibiu, Editura Andreiana, 2008-2010.
- Omagiu lui Ioan Lupaș la împlinirea vârstei de 60 de ani. August 1940*, București, Monitorul Oficial, 1943, cu studii de Alexandru Iosof (*Amintiri din activitatea profesorului Dr. Ioan Lupaș*), p. 392; Dumitru Lăpădat (*Amintiri dintr-o viață închinată binelui obștesc*), p. 473-474.
- Onilov, Tatiana**, *Copiile româno-chirilice de secol XVIII cuprinzând cartea ocolniță de la Rășinari din 1488 și extrasul actului de danie din 1383*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Oprescu, Sabin**, *Contribuțiuni la transhumanța din Carpații Orientali*, în revista „Lucrările Institutului de Geografie a Universității din Cluj”, nr. 29, 1928.
- Oprîșiu, Mircea**, *Truda unui dascăl de la Boița*, în „Tribuna Sibiului”, Sibiu, 15 aprilie 1999 și în „Medalion Ion Albescu”, editor Ion Eremia Albescu, la reeditarea volumului: Ion Albescu, *Boița. Monografie istorică*, Sibiu, 1990, p. 135-143.
- Pamfil, Matei, Ursan, Vasile, Bogdănel, Dorin**, *Toponimia comunei Jina*, Sibiu, Editura Imago, 1998.
- Patachi, Liviu**, *Monografia localității Săcel până la 1918*, editori preot Ioan Oprîșiu și Monica Oprîșiu, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2019.
- Pavel, Ion Horațiu**, *Țara Amlașului. Studiu de geografie regională*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012.
- Pavelescu, Gheorghe**, *Pictura populară în Mărginimea Sibiului*, în „Ethos”, nr. 6, „Arta populară românească. Studii de etnografie și folclor”, Sibiu, 2014.
- Păcală, Victor**, *Monografia satului Rășinari*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1915.
- Păcurariu, Mircea**, *Istoria bisericii românești din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș până în anul 1918* (1992), f.ed., Cluj-Napoca, 1992, cap. ”Perioada a cincea. Perioada dominației habsburgice (1688-1918)”, p. 193-374.
- Păltineanu, Ioan**, *Tilișca. Monografie*, vol. I-II, Sibiu, Editura Etape, 2003.

- Părean, Ioan**, *Orlat, file de istorie*, Sibiu, Editura Constant, 1999.
- Petruțiu, Nicolae Stan (coord.)**, *Cronica neamului Lupaș*, Sibiu, Editura Imago, 2000.
- Pop, Saveta-Florica**, *Iconostasul Bisericii „Cuvioasa Paraschiva” din Rășinari, Sibiu (1761-1763)*, cercetare în cadrul proiectului POSDRU 7706, 2007-2013, http://www.doctorate-posdru.ulbsibiu.ro/media/phd/file_31b_bdi_journal_full_article_000082.pdf.
- Eadem, *Pictura murală exterioară a bisericii Cuvioasa Paraschiva din Rășinari*, în: Avram Cristea, Jan Nicolae (editori), *Eshatologie populară*, Alba Iulia, 2010, p. 161-162.
- Eadem, *Pictori din Rășinari (1700-1848)*, teză de doctorat, coordonată de prof. univ. dr. Alexandru Avram, Sibiu, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Sociale și Umaniste, 2011.
- Eadem, *Zugravii de la Rășinari – schiță biografică*, în „Îndrumător Bisericesc”, Sibiu, 2017, p. 179-203.
- Popa, Constantin**, *Rășinari. Istoria și civilizația unui sat din Mărginimea Sibiului*, Sibiu, Editura Etape, 2007.
- Idem, *Rășinari. Pădurile comunale. Implicațiile exploatării lor asupra civilizației tradiționale sătești*, Sibiu, Editura Astra Museum, 2010.
- Popa, Ioan**, *Învățământul sibian. Repere istorice și documentare*, Sibiu, Editura Magister, 2007.
- Idem, *Poplaca – un sat din Mărginimea Sibiului – (schiță monografică)*, în „Anuarul Cercului de Studii Istorice al Colegiului Național «Samuel von Brukenthal» din Sibiu”, nr. II, Sibiu, an școlar 2006/2007, p. 22-43.
- Popea, Nicolau**, *Archiepiscopul și Metropolitul Andreiu Baron de Șaguna, Sibiu*, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1879.
- Popp, Mara N.**, *Drumul oilor pe valea Prahovei, Doftanei și Teleajenului*, extras din „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, tomul XLVIII, București, Atelierele Grafice Socec & Co. S.A., 1929.
- Eadem, *Asupra comunelor de Ungureni și Pământeni*, în „Revista geografică Soveja”, an IV, nr. 1-2, București, 1932.
- Eadem, *Ciobănia la Ungureni din dreapta Oltului*, extras din „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, tomul LI, București, Atelierele Grafice Socec & Co. S.A., 1933.
- Eadem, *Drumuri și ocupațiuni vechi în Țările Românești*, extras din Buletinul Societății Române Regale de Geografie, tom LVII, București, Tipografiile Române Unite, 1939.
- Eadem, *Ungureni*, București, 1943.
- Porumb, Marius**, *Pictura românească din Transilvania, sec. XIV-XVII*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1981.
- Idem, *Iacov din Rășinari*, în „Marisia”, XIII-XIV, Târgu Mureș, 1984.
- Idem, *Portretul inedit al episcopului Inochentie Micu din 1741 de la mănăstirea Râmeț*, în „Ars Transylvaniae”, VII, 1997.

- Idem, *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania. Sec. XIII-XVIII*, București, Editura Academiei Române, 1998.
- Idem, *Grigorie Ranite – un pictor craiovean pelerin în Transilvania*, în vol. *Artă românească artă europeană. Centenar Virgil Vătășianu*, Oradea, 2002.
- Idem, *Un veac de pictură românească din Transilvania. Secolul XVIII*, București, Editura Meridiane, 2003, p. 55-58. (Despre zugravul Grigorie Ranite de la Rășinari.)
- Possa, M., Mihalik, P.**, *Poiana Sibiului*, București, Editura Meridiane, 1966.
- de Preda, Ioan A.**, *Constituția bisericii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania sau Statutul Organic comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1914.
- Pușcariu, Ilarion**, *Documente pentru limbă și istorie*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane Sibiu, vol. I, 1889, XVI + 399 p. + 3 facs., vol. II, 1897, VI + 384 p..
- Pușcariu, Ilarion, de Preda, Ioan, Borcea, Lucian, Lupaș, Ioan, Mateiu, Ioan, Dragomir, Silviu**, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul românilor de pe pământul crăiesc*, Sibiu, 1913.
- Râmățeanu, P.**, *Problema iradierii românilor din Transilvania în Principatele Române*, Cluj, 1946.
- Rus, Vasile**, *Documente din Rășinari (sec. XIV-XVIII). Traducerea în latină (după 1761) a cărții ocolniță (1488) și a extrasului actului de danie (1383)*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Rus, Vasile, Cosma, Ela**, „*Transmissionales in causa Possessionis Resinar contra Liberam Regiamque Civitatem Cibiniensem 1784*”. *Documentar*, va apărea în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu». Supliment – Actele Conferințelor Institutului de Istorie «George Barițiu» din 2018 și 2019”, tom LIX, 2020.
- Rus, Vasile, Mádly Lóránd**, *Editarea diplomei acordate Săliștei de împăratul Ferdinand al Austriei (17 septembrie 1840) și a adevărării capitolului de la Alba Iulia (6 februarie 1841)*, va apărea în *Patrimoniul istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, coordonator Ela Cosma, Cluj-Napoca – Gatineau, Argonaut Publishing – Symphologic Publishing, 2020.
- Sava, Jenică, Sava, Bogdan Dumitrel**, *Rășinari – studiu geografic complex*, Constanța, Editura Europolis, 2007.
- Sebișan, Corina, MAI**. *Arhivele Naționale Serviciul Județean Sibiu, Fond: Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Judicat: Acte juridice neînregistrate, Inv. nr. 435, Anii: 1592-1879* [Arhivele Naționale, Sibiu, 2010.]
- Simu, Romul**, *Monografia comunei Orlat*, Sibiu, Institutul Tipografic T. Liviu Albini, 1895.
- Slavici, Ioan**, *Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukovina*, Die Völker Oesterreich-Ungarns, Bd. 6, Verlag von Karl Prochaska, Wien und Teschen, 1881.
- Stanca, Sebastian**, *Sava Popovici Barcianu din Rășinari, întors din călătoria sa la Innsbruck, e întâmpinat de consăteni, 1848*, în „Anuarul Institutului de Istorie Națională” din Cluj, publicat de Alexandru Lapedatu și Ioan Lupaș, VII, 1936-

- 1938, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1939, p. 706-707.
- „Stâna”, revistă, Poiana (Poiana Sibiului), 1934-1936.
- Stezar, Constantin**, *Cronica comunei Jina. Compusă de la militarizarea graniței în Ardeal*, anexă în: Emil Micu, *Contribuțiuni la istoricul regimentului grăniceresc întâi valah*, București, Institutul de Istorie Națională, 1943, p. 37-113.
- Stoia, Adrian**, *Troițele din Mărginimea Sibiului. Parte uitată a patrimoniului cultural siban*, Sibiu, Editura Andreiana, Editura ASTRA Museum, 2017.
- Stroilă, Gabriel**, *Cartea satului Tălmăcel*, București, Editura Național, 1996.
- Suciu, Coriolan**, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. I (A-N) – II (O-Z), București, Editura Academiei, 1967-1968.
- Șandru, Dumitru**, *Mocanii din Dobrogea*, București, Editura Cugetarea, 1946.
- Tăvală, Emanuel Pavel**, *Cronica parohială*, cu o prefață de Savu Popa, Sibiu, Editura Andreiana – Editura Agnos, 2011.
- Idem, *Poplaca. O istorie vie*, Sibiu, Editura Andreiana, 2011.
- „**Telegraful român**”, colecția revistei pe anii 1853-1900 se află la: Muzeul Bisericesc din Casa Episcopală de la Rășinari.
- Teodor, Pompiliu**, *O copie din 1794 a manuscrisului lui Samuil Micu Clain – Statuta sau legile scaunelor săsești*, în „Anuarul Institutului de Istorie din Cluj”, IV, 1961, p. 267-271.
- Idem, *Sub semnul luminilor: Samuil Micu*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- Togan, Nicolae**, *Românii din Transilvania la 1733. Conscripția episcopului Ioan In Klein de Sadu*, Sibiu, Tipografia Arhidiecezană, 1898, 45 p.
- Idem, *Statistica românilor din Transilvania în 1733*, în *Transilvania*”, Sibiu, 1898, p. 169-211.
- Idem, *Material istoric privitor la alungarea Românilor din satele săsești ale scaunului Sibiului la 1776. Comunicări din protocoalele inedite ale magistratului Sibiului*, în „*Transilvania. Organul ASTRA*”, an XXXII, nr. III, Sibiu, aprilie 1901, p. 81-101.
- Turcuș, Veronica, Hristodol, Felicia, Hristodol, Gheorghe**, *Bibliografia lucrărilor științifice ale membrilor Institutului de Istorie din Cluj-Napoca 1920-2005*, București, Editura Academiei Române, 2008, p. 211-234 (bibliografie Ioan Lupaș), p. 245-247 (bibliografie Ioan Moga).
- Țața, Dumitru D.**, *Istoria religioasă a românilor din Scaunul Săliștii*”, Sibiu, Editura Salgo, 2006.
- Țintatu-Comănescu, Elena Cremona**, *Migrațiile interne și enclavele culturale – așezări de păstori ungureni în nordul Munteniei*, teză de doctorat, coordonator științific prof. univ. dr. Silviu Angelescu, București, Academia Română, Institutul de Etnografie și Folclor ”Constantin Brăiloiu”, ianuarie 2007.
- Ursan, Vasile**, *Nume de persoane și nume de locuri din Mărginimea Sibiului – Gura Râului*, Sibiu, Editura Techno Plus, 2010.
- Idem, *Săliștea Sibiului în lumina onomasticii*, Sibiu, Editura Techno Plus, 2013.

- Vizauer, Victor V.**, *Antroponimia românilor din conscripția de la Rășinari (1754-1755)*, în „Anuarul Institutului de Istorie «G. Barițiu». Series Historica”, Supliment LVIII, 2019, *Cultură scrisă și civilizație în Transilvania secolelor XIII-XIX*, p. 193-204.
- Vereș, Andrei**, *Păstoritul ardelenilor în Moldova și Țara Românească (Până la 1821)*, Academia Română. Memoriile Secțiunii Istorice, seria III, tomul VII, mem. 6, Cultura Națională, București, 1927.
- Vlăduțiu, I.**, *Noțiunea de „mocan” în păstoritul românesc*, în „Revista de Etnografie și Folclor”, IX, 1964, p. 143-158.
- Voicu-Vedea, Victor, Părean, Ioan**, *Mărginimea Sibiului. Ghid turistic rural*, Sibiu, Editura Salgo, 2008.
- Wessely, Kurt**, *A doua Diplomă Leopoldină*, în *ANalele Academiei Române*, M.S. I, secțiunea III, tom XX, București, 1938.
- Wünsch, Wolfgang**, *Der Auftrag der Kulturorthodoxie. Ein Beitrag zum Wirken des Protopresbyters Dr. Ioan Lupaș*, seria *Academica*, vol. II, *Veröffentlichungen der Evangelischen Akademie Siebenbürgen*, editori: Dietrich Galter, Jürgen Henkel, Hermann Pitters, București, Blueprint International, 2007.
- Zimmermann, Franz (editor)**, *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, vol. II (1342-1390), Sibiu, Verlag bei Michaelis, 1897, doc. 1170, p. 564-566. (Convenția româno-săsească de la Cristian din 13 ianuarie 1383, cu menționarea Săliștei ca *Magna Villa Valachicale*.)
- Idem, *Das Archiv der Stadt Hermannstadt und der Sächsischen Nation. Ein Führer durch dasselbe*, ediția a doua, Sibiu, Tipografia Arhivei, 1901.
- Zimmermann, Franz, Werner, Carl (editori)**, *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, vol. I, Sibiu, editura lui Franz Michaelis, 1892.